

Sant Sadurní de Fonollet

Puig-reig

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Fonollet
Emplaçament Al km 10 de la ctra. BV 4131 prendre pista asfaltada en direcció S-W i seguir uns 3 km.

Coordenades:

Latitud: 41.99114
Longitud: 1.83537
UTM Est (X): 403534
UTM Nord (Y): 4649448

Classificació

Número de fitxa 08175 - 221
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Medieval
Segle XII-XIII
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Església restaurada
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL 07
Número inventari IPA 3599
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religió
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Solsona

Fitxes associades:

[Festa Major de Fonollet](#)

[Goigs de Sant Sadurní de Fonollet](#)

[Retaule de Sant Sadurní de Fonollet](#)

Autoria de la fitxa
Data de registre de la fitxa:

Rosa Serra Rotés i Jordi Piñero
dl., 14/03/2011 - 01:00

Descripció

Església romànica d'una sola nau i coronada per un absis a llevant, el qual resta amagat per la casa de cal Fuster, adossada a aquesta part de l'església. Així mateix, pel costat de migdia s'hi ha adossat la construcció de la rectoria, cosa que acaba de desfigurar l'obra romànica. L'església és totalment llisa, sense ornamentacions. A ponent s'alça la façana amb la porta d'entrada, molt senzilla. Consta d'un sol arc adovellat coronat per una cornisa o arquivolta feta amb petites dovelles i que descansa sobre unes impostes amb motlures. Al damunt hi ha una finestra de doble esqueixada amb arquivolta i una ornamentació de boles. Un robust i massís campanar d'espadanya de dos ulls corona la façana. Posteriorment el campanar sofrí un afegitó que el convertí en comunidor. L'interior de la nau és coberta amb volta clarament apuntada. Actualment, les parets interiors són pintades amb decoració que imita un parament de carreus. A l'entrada de l'església hi ha el cor.

Davant de la façana de l'església hi ha un petit cementiri de nínxols.

Observacions:

A l'interior es conserva un fragment del retaule gòtic de Sant Sadurní o Sant Serni de Tolosa, patró de l'església.

A l'exterior es conserva una llosa que es va treure de l'antic altar.

Al Museu Episcopal de Vic es conserva un encenser del segle XIII que sembla que procedeix d'aquesta església.

Compta amb un petit plafó informatiu de la Diputació de Barcelona.

Història

L'Església de Fonollet fou advocada a Sant Sadurní, bisbe i màrtir de Tolosa, com moltes altres esglésies de les zones pirinenques i prepirinenques. La primera notícia que tenim del lloc de Fonollet apareix l'any 983 en l'acta de consagració de l'església de Sant Llorenç, prop de Bagà, com una de les seves possessions. En textos del segle X també es parla d'una vil·la amb el nom de Fonollet, que es podria identificar amb el jaciment arqueològic localitzat al voltant de l'església. El lloc fou patrimoni de la família vescomtal del Berguedà des del segle XI. La present església correspon a finals del segle XII o inicis del XIII, tot i que possiblement una església anterior a aquesta fou edificada en aquest lloc. La primera notícia documental de l'església és de l'any 1167 en un pergami signat pel vescomte Guillem de Berguedà en què es compromet a donar el delme que percebia de l'església de Sant Sadurní. El germà del vescomte Guillem de Berguedà s'anomenà Ramon de Fonollet, segurament perquè tenia en aquest lloc els seus dominis més importants. El lloc fou cedit pel trobador Guillem de Berguedà als Templers l'any 1187. L'església era sufragània de la de Sant Miquel de Puig-reig. Almenys així consta en una visita pastoral de l'any 1312. En canvi, al segle XVIII ja era parròquia, i tenia una rectoria i cementiri. Amb la desamortització dels béns eclesiàstics de l'any 1836 la parròquia de Fonollet passà a dependre de la de Casserres. La rectoria actual (segons una llinda) es va construir l'any 1811. Als incendis de 1994 la casa pairal, els coberts i, sobretot, la rectoria, van veure's afectats, però l'església va quedar indemne. Actualment només s'hi diu missa un cop a l'any. Aquesta església forma part del projecte d'estudi arqueològic del poblament a la plana central de Berguedà des de l'època Baix imperial romana fins l'Alta Edat Mitjana. Durant la prospecció del lloc es van localitzar alguns fragments de ceràmica altmedieval que provarien un assentament en aquest lloc que podria

remuntar-se al segle IX.

Bibliografia

- SERRA, Rosa (1982). Aproximació a la historia de Puig-reig, Manresa
- AADD. (2011). Pla d'ordenació urbanística municipal. Catàleg del patrimoni arquitectònic, històric i artístic. Ajuntament de Puig-reig. Fitxa b.8
- SERRA, Rosa. Aproximació a la historia de Puig-reig, Manresa 1982
- SERRA, Rosa; JUNYENT, Francesc; MAZCUÑAN, Alexandre (1985). Catalunya Romànica. XII.El Berguedà, Fundació Enciclopèdia Catalana., p. 387-388
- SERRA, Rosa (1995)“ El dimoni en la pintura mural de l'últim romànic berguedà”, Erol, núm 48, Berga, Ambit de Recerques del Berguedà, p. 24-28.
- VIGUÉ, Jordi; BASTARDES, Albert (1978). El Berguedà, Monuments de la Catalunya Romànica, 1, Artestudi Edicions. Barcelona, p. 110-111.
- VV.AA. (1994). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- BUSQUETS, J (2007): Fonollet, any 1946 situació socio-religiosa L'EROL núm. 95, p. 27-29
- SERRA, R. (2006). "Els dominis de l'orde militar del Temple a Puig-reig a partir d'un capbreu de finals del s. XIII", a L'EROL Núm.: 88,

